

Energi- og miljøforbedringer i Grundfos- Sådan gør vi!

Jørgen K. Pedersen
Miljøleder

BÆREDYGTIG

ÅBEN OG
TROVÆRDIG

MENNESKER
IFOKUS

UAFHÆNGIG

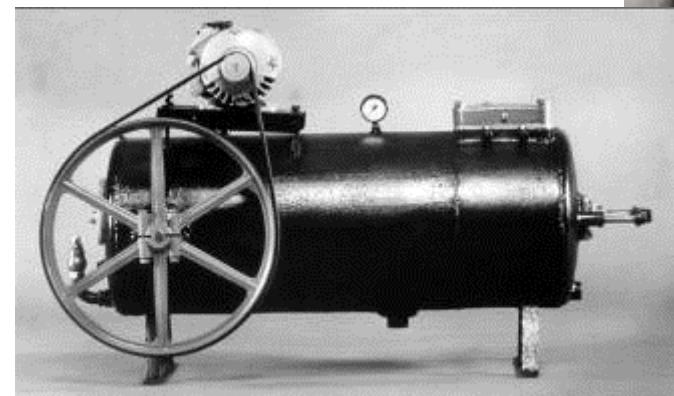
PARTNERSKAB

UTRÆTELIGT
AMBITIOS

Grundfos kort fortalt

- Grundlagt i 1945 af Poul Due Jensen
- Årlig produktion af mere end 16 mio. pumpeenheder
- Omsætning på 22,6 mia. kr. i år 2012
- 18.000 medarbejdere på verdensplan

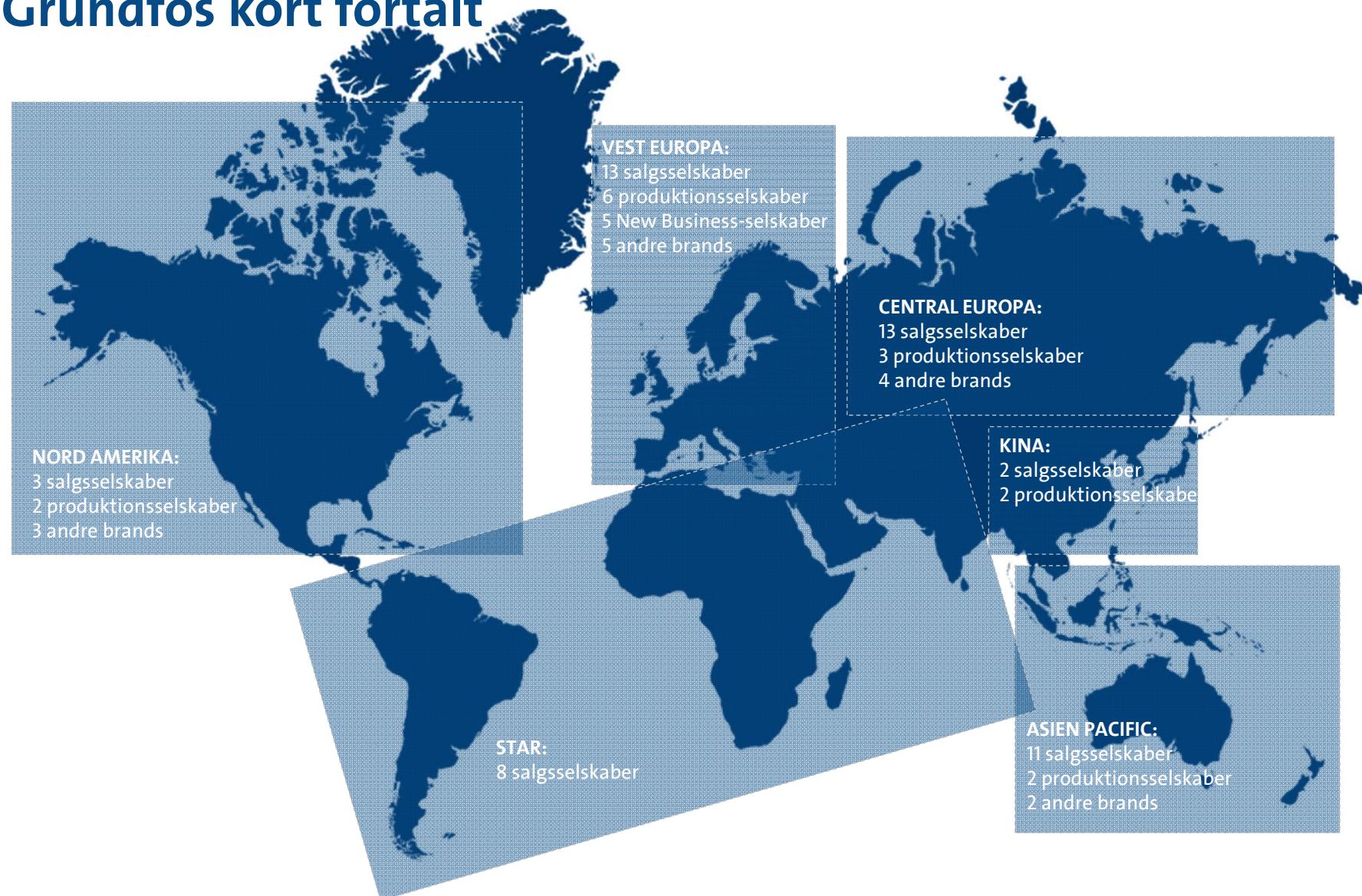

Grundfos kort fortalt

- **Grundfos producerer primært:**
- Cirkulationspumper
- Vandforsyningsspumper
- Dykpumper
- Pumper til industrien
- Doseringspumper
- Verdens største producent af pumper og pumpesystemer
- Produktion og salg af elektromotorer
- Udvikling, produktion og salg af elektronik til styring af pumper og pumpeanlæg
- Udvikling, produktion og salg af New Business produkter

Grundfos kort fortalt

**Det er ikke mange der tænker over at det er pumper som
er med til at holder verden i gang.**

**...eller at 10% af verdens energiforbrug bliver brugt af
pumper.**

**Hvis alle skiftede til de rigtige og effektive
pumpesystemer kunne verden spare 4 % af det
samlede energiforbrug.**

Kølevandsanlæg med grundvandsmagasin og varmegenvinding

Et samarbejde mellem Bjerringbro Varmeværk og Grundfos

Dec. 2011

Implementering

Jan. 2013

Nøgle tal for fælles Energicentral

Årlig køleproduktion på Grundvanskøling i 4 sommarmåneder.	3.500	MWh
Grundvanskøling dækker køleforbruget 100 % på de tilsluttede fabrikker.		
Årlig varmeproduktion på Kølemaskiner. 13.400 MWh dækker varmeforbruget hos ca. 750 husstande, eller 15 % af Varmeværkets samlede varmeproduktion.	13.400	MWh
Årlig køleproduktion på kølemaskiner i 8 måneder. Dækker køleforbrug 100 % samt gennedkøling af grundvandsmagasin.	10.500	MWh
Samlet investering.	34	mil. DKK
Forventet årlig besparelse.	3	Mil. DKK
Samlet årlig CO ₂ reduktion	3.700	Ton

Forventninger til driften

Kølevand til Grundfos 12 °C frem 18 °C retur

Fjernvarme temp. til varmepumper 37 °C

Fjernvarme temp. fra varmepumper 67 °C

Årlig køleproduktion = 10.500 MWh

Årlig fjernvarmeproduktion = 13.589 MWh

Gennemsnitlig COP = 4,4

Køletårne, kølemaskiner og splitanlæg skal løbende nedlægges

Sikkerhed og backup for køleanlæg skal være meget høj

Grundlaget skal være på plads

Brugsretsaftale

Mellem

Hans Christian Andersen
Nedermarken 2
8850 Bjerringbro
(herefter kaldt "Lodsejer")

og

Grundfos A/S
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
CVR: 37499919
(herefter kaldt "Grundfos")

er der d.d. indgået nedenstående aftale om brug af del af grunden, matr. nr. 392
By.

1. Brugretten

Mellem

Bjerringbro Fællesvandværk A.m.b.a.
Brogade 19
8850 Bjerringbro
CVR: 33015372
(herefter kaldt "Vandværket")

og

Grundfos A/S
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
CVR: 37499919
(herefter kaldt "Grundfos")

er der d.d. indgået
By og g.

pwc

Grundfos - Bjerringbro Varmeværk

Notat af 21. september 2011 vedrørende energiafgifter i
varme- og køleprojekt

Nedenfor er kort beskrevet vores vurdering af energiafgifterne ved gennemførelse af projektets udarbejde økonomimodel (vedlagt som Bilag).

Notatet er udarbejdet under de givne forudsætninger om produktionsspriser på nyanlagt og referenceanlæg samt endvidere også på baggrund af meddelede oplysninger på vores mode den 14. september 2011 mellem Grundfos, Bjerringbro Varmeværk, COWI og PwC.

GRUNDFOS A/S
Poul Due Jensens Vej 7
DK-8850 Bjerringbro
Att. Klaus E. Christensen
kechristensen@grundfos.com

Foreløbig tilladelse til etablering af anlæg til opvarmning/afkøling ved grundvand, Grundfos, Bjerringbro – reg.nr. 761-V91-0003-00

samt

dispensation fra naturbeskyttelseslovens til placering af borer indenfor
åbeskyttelseslinjen langs Gudenæen

1. Aftalegrundlag

1.1. Denne aftales bestanddele er følgende dokumenter:

1.1.1. Denne partnerskabsaftale.

1.1.2. Bilag 2 - Projektbeskrivelse.

1.1.3. Bilag 2 - Ydelsesbeskrivelser for Grundvandskøleanlæg og varme-

pumpeanlæg, funktionskrav og krav til levering.
Bilag 2a Forslag til udvidelse af kølevandssystemet hos Grundfos
A/S, dateret den 31-10-2011

Bilag 2b Grundfos A/S Bjerringbro, Grundvandskøling og ATES, ud-
videt forundersigelse 1/12 2010

1.1.4. Bilag 3 - Funktionskrav til bygning, som GBJ skal opføre, og som BV
skal leje i aftaleperioden.

Bilag 3a Varmepumpecentral, plan og snit, dateret 08.11.2012

1.1.5. Bilag 4 - Økonomimodel - Prisregulering vedrørende variationer i
energipriser.

Bilag 4a Økonomi model scenarie 2-v7-0912011

Bilag 4b Notat af 21. september 2011 vedrørende økonomimodel
mellem Grundfos og Bjerringbro Varmeværk

Bilag 4c Beregning af CO2 udledning på referenceanlæg BV

1.1.6. Bilag 5 - Styregruppe - Organisation, ansvar og opgaver.

Varing af udstrift

ENERGITEKNOLOGISK UDVILKELINGS-
OG DEMONSTRATIONSPROGRAM

ANSØGNING OM TILSKUD

1. PROJEKTET	2. ANSØGER	3. SUMMARY	4. TEKNOLOGI	5. ENERGIOPOLITISKE MÅL
6. MARKEDET	7. ORGANISERING & FINANSIERING	8. FORSKNING	9. BILAG	10. KLAR TIL SEND

Gem

Luk

Tilbage til projektsiden

Bekert på:

Energiverket, den 5. desember 2011
Bjerringbro, den 5. desember 2011
Hans E. Christensen
Administrerende direktør
Grundfos A/S
Forsvaret
ministeriet
19. desember 2011
Jens W. Hansen
Administrerende direktør
Grundfos A/S
19. desember 2011
Bjerringbro, den 5. desember 2011
Hans E. Christensen
Administrerende direktør
Grundfos A/S
19. desember 2011
Bjerringbro, den 5. desember 2011
Hans E. Christensen
Administrerende direktør
Grundfos A/S

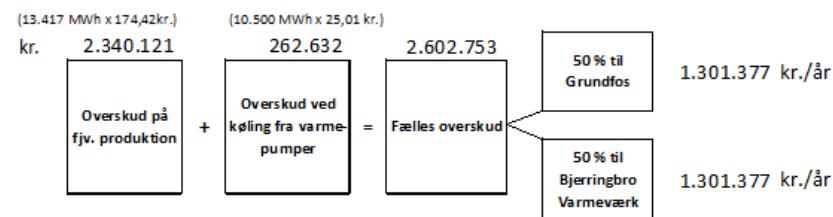
19. desember 2011
Bjerringbro, den 5. desember 2011
Hans E. Christensen
Administrerende direktør
Grundfos A/S
19. desember 2011
Bjerringbro, den 5. desember 2011
Hans E. Christensen
Administrerende direktør
Grundfos A/S

Hvordan skal økonomien styres

Scenarie 2: Ingen betaling for varme, forholdsmaessig fordeling af eludgift

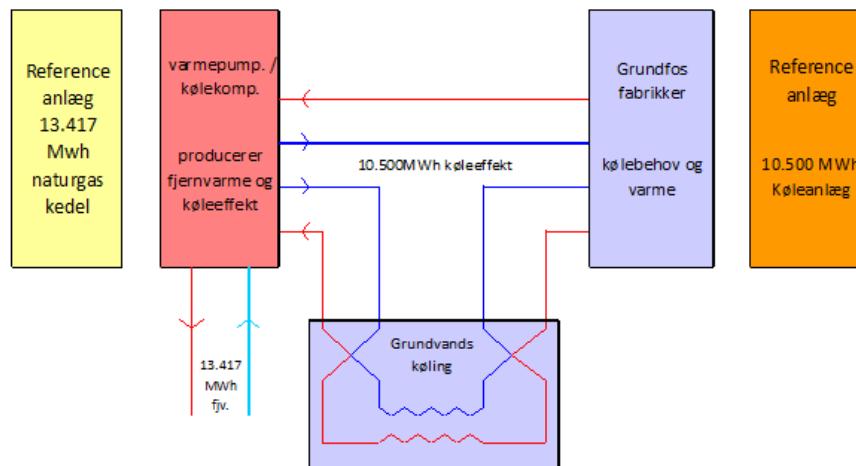
25. september 2012

Økonomi model: 15 år

Bjerringbro Varmeværk			
Reference anlæg	Varmepumpe til køling	Difference	
481,95	488,85	181,32	174,42 <kr./MWh>
Varmeproduktionspris	- Samlet produktion + Indtægt for køling = Overskud på fjv. produktion		

Grundfos			
Reference anlæg	Grundvandskøling og køling fra varmepumpe	Difference	
265,22	129,69	181,32	70,80 <kr./MWh>
Køleproduktionspris	- Grundvandskøling - Betaling for køling + Afgiftslemelse = Overskud ved køling		

BE > THINK > INNOVATE >

GRUNDFOS

Climate
White Paper –
Our Commitments

SUSTAINABILITY
FIRST

Our response to the
climate challenge

1. We will take our own medicine and never emit more CO₂ than we did in 2008
2. We will invest in innovating new sustainable products and solutions
3. We will continue to develop an organisation with a culture of sustainability
4. We will influence the global climate agenda and position Grundfos as a true global player
5. We will communicate our progress and provide full transparency

Grundfos Værdier

BEING RESPONSIBLE
IS OUR FOUNDATION

THINKING AHEAD
MAKES IT POSSIBLE

INNOVATION
IS THE ESSENCE

SUSTAINABLE

OPEN AND
TRUSTWORTHY

FOCUSED
ON PEOPLE

INDEPENDENT

PARTNERSHIP

RELENTLESSLY
AMBITIOUS

BE > THINK > INNOVATE >

GRUNDFOS

Bæredygtighed
Definition

TREDOBBELT BUNDLINIE BÆREDYGTIGHED

Økonomisk
ansvarlighed

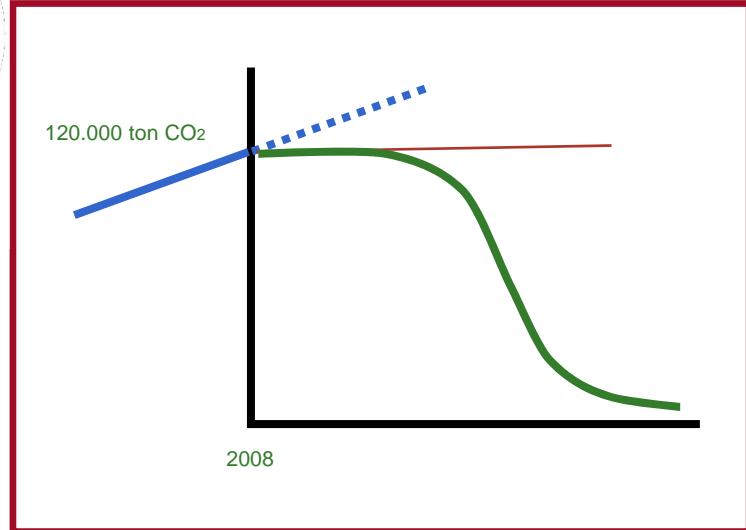
Social
ansvarlighed

Miljømæssig
ansvarlighed

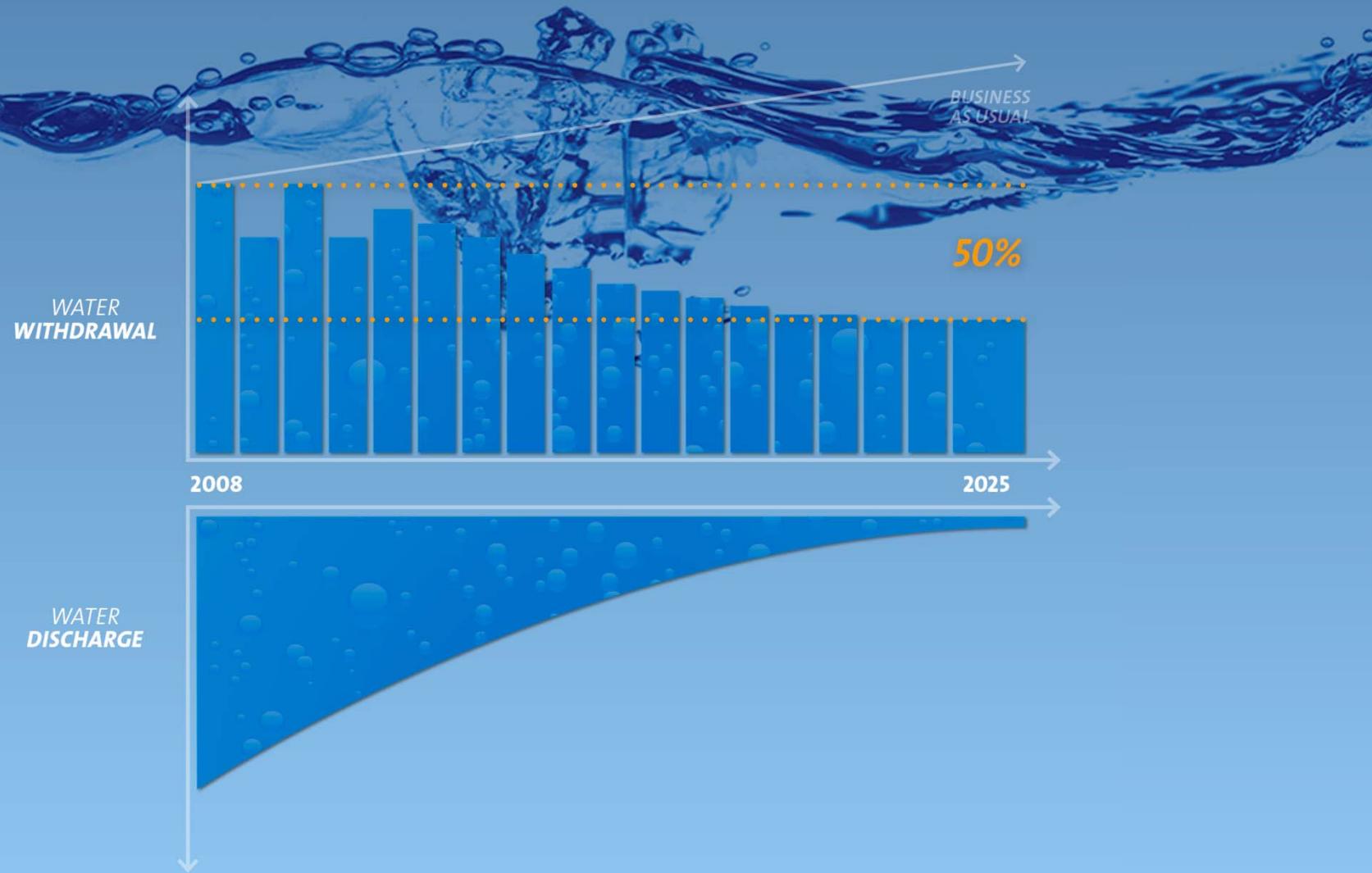
Ambition - CO₂

Vores overordnede ambition
‘Aldrig udlede mere CO₂
end vi gjorde i 2008’.

*Siden 2008, er vores CO₂
udledning faldet med 6% og
vores energiforbrug med 7% - I
samme periode er vores salg
steget med mere end 10%*

WE COMMIT OURSELVES TO IMPROVE OUR WATER FOOTPRINT

Awareness

Nyhedsbrev fra Koncerne

GRUNDFOS GROUP ENVIRONMENT, HEALTH & SAFETY

Group EHS Institute | Climate Wiki | Send to a colleague | Subscribe

EHS DATA

GPS awarded for the best Sustainability Report 2011

Sustainability Strategy

Rest of Production

How to apply for the Extended Environmental Investment Budget

Grundfos motor & pump replacement programme

Climate change - why act?

Climate change - what can we do?

Climate change - how to react?

Climate change - how to save energy?

Climate change - how to use your energy?

Climate change - how to be part of the solution?

Climate change - how to live a green life?

Climate change - how to be part of the solution?

Climate change - how to live a green life?

Tavlemøder på miljø

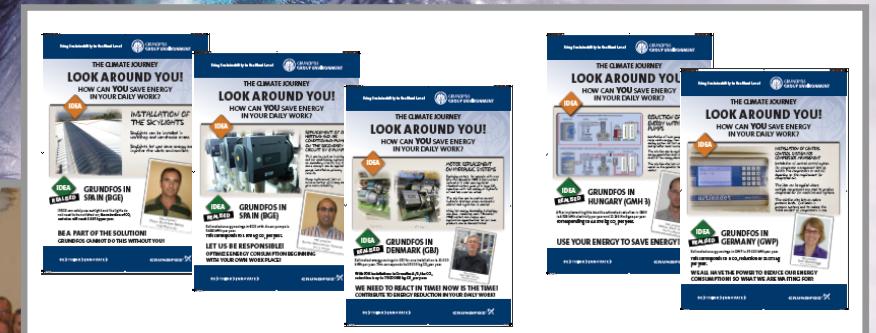

Klima rejsen

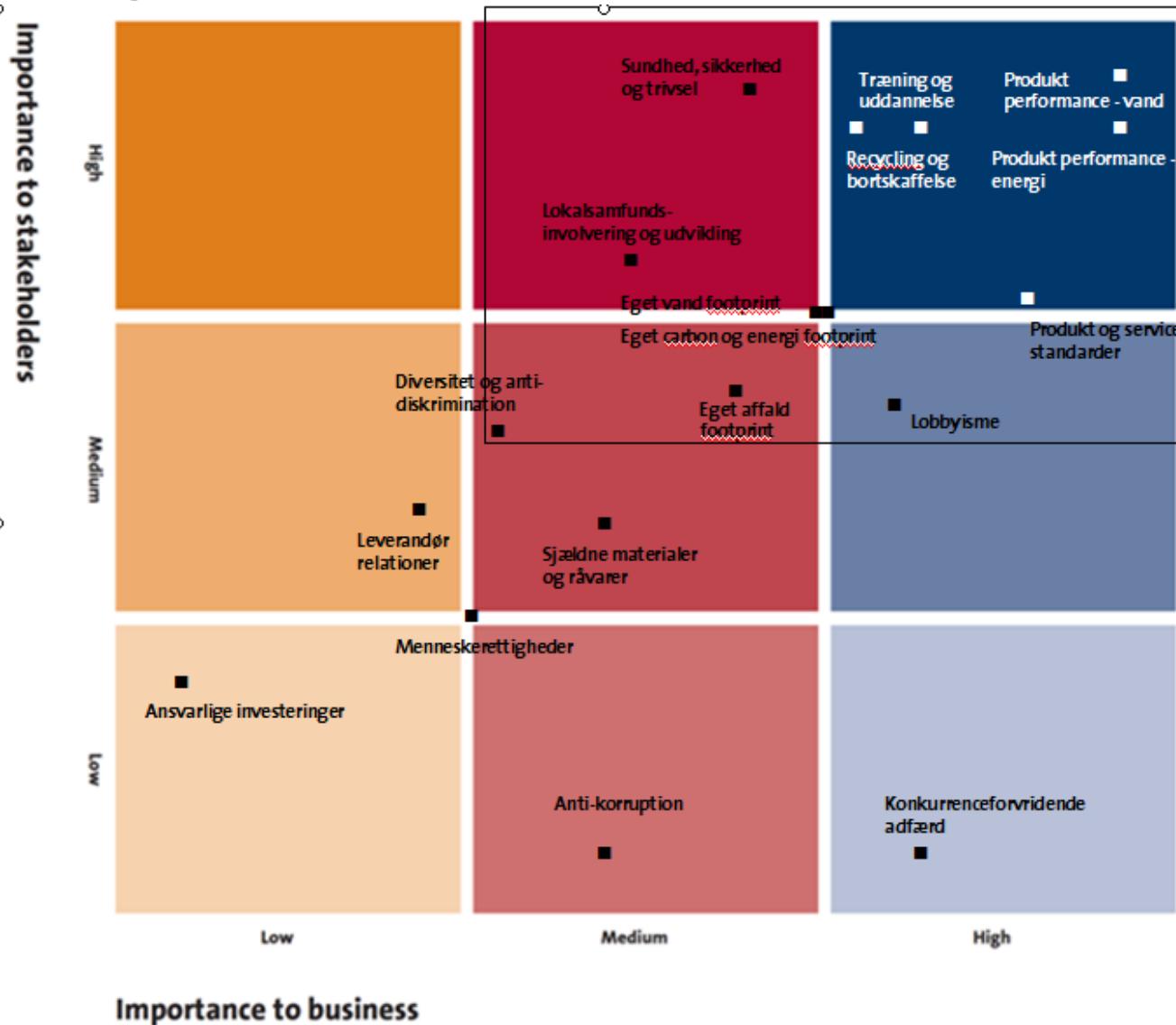
Group EHS konference

BE>THINK>INNOVATE>

GRUNDFOS

Prioritering af indsatsen i Danmark

DEMAND MORE

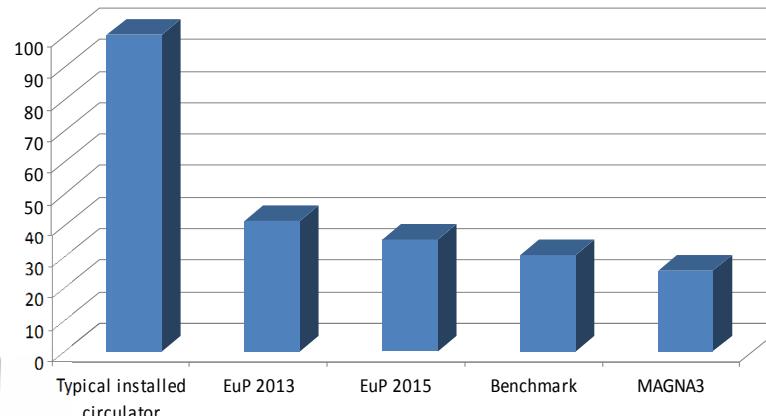
- **STIL KRAV** til bedre energieffektivitet
- **KRÆV** Grundfos MAGNA3 & Grundfos Go
- **STIL KRAV** til vores fælles marked
- **KRÆV** Bæredygtighed

HØJ VIRKNINGSGRAD

Energibesparelse

- Energieffektivitetsindekset (EEI) ligger markant under kravet i EuP-direktivet, hvilket kan give **energibesparelser på op til 75 %** i forhold til en D-mærket pumpe uden hastighedsregulering. Dermed vil investeringen hurtigt tjene sig ind.

Recycling og bortskaffelse

Ressourceudnyttelse

Organisk Affald

Madaffald, madpapir,
kaffefiltre, frugt o.lign.

TH.5824/SBS

Brændbart-affald

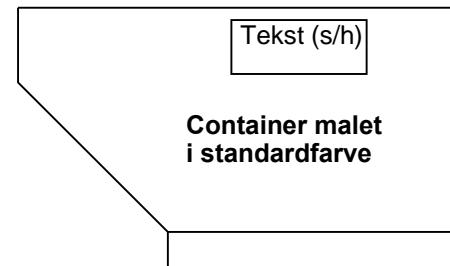
Kuglepenne, blyanter,
viskelaeder, ringbind,
tuschenne, printerbånd,
snævset eller fedtet papir.

TH.5824/SBS

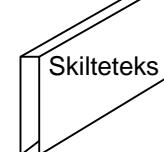

Salg af Affald

- 2011: 6.917 Ton / 86.389.160 kr.
- 2012: 7.408 Ton / 76.564.914 kr.

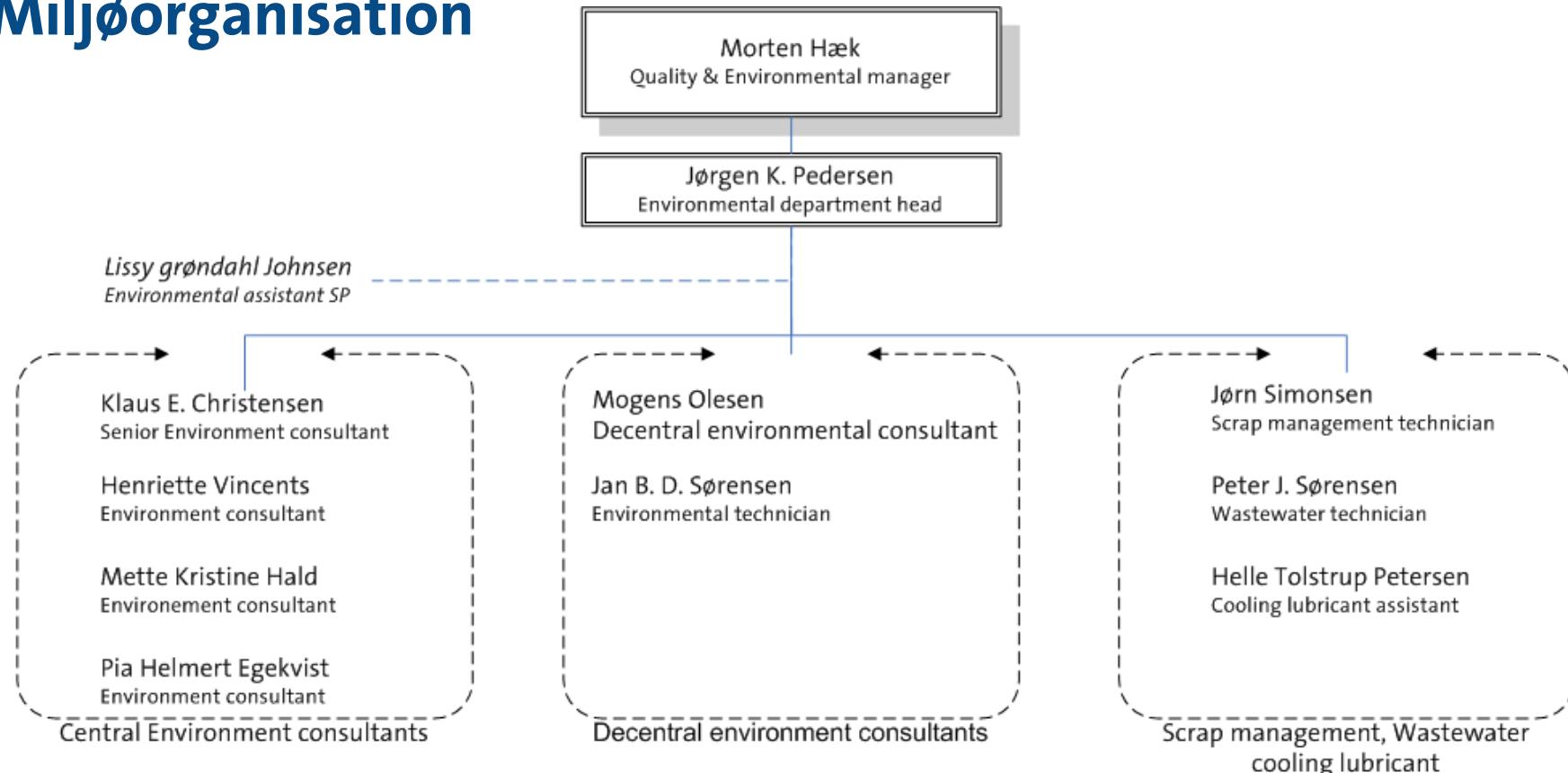
Tekst (s/h)

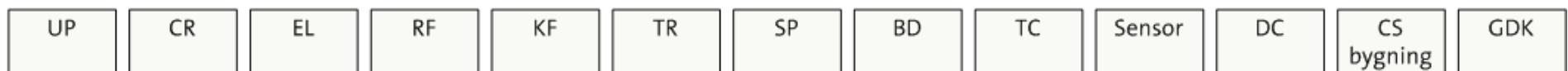
Skiltets grundfarve
iht. farkekoder

Miljøorganisation

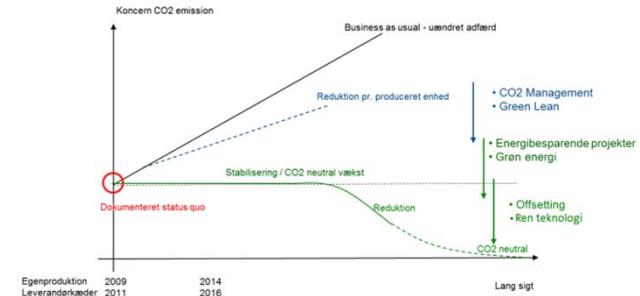

Service level agreement

Environmental coordinators present in all factories

CO2 ambition hvad er vores strategi

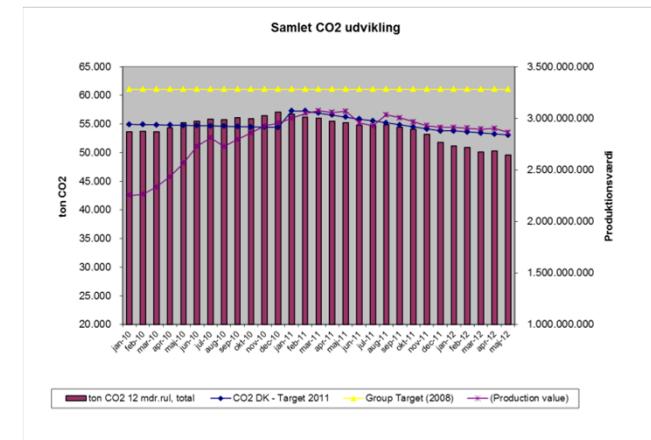
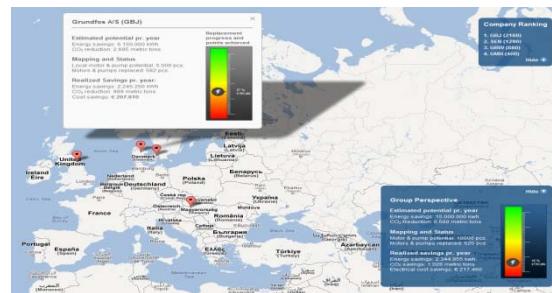

Projekt

Dokumenteret vand besparelse

Dokumenteret CO2 besparelse

Drift

Miljøkoordinatorer kommer på
2 dags miljøkurset i nov. 2012

Miljø erfaggruppen

Område:	Miljøkoordinator:
UP/Nord 2	Malene Doktor Hørðum Sørensen
RF	Peter Holm
TR	Gitte T. Nonbo
KF	Morten Lund Rasmussen
Syd/Sensor	Susanne Horn Kerner
CR	Peter Ussing Jepsen
TC	Trine Nielsen
BD	Mogens N. Andersen
CS	Jørn Vestergaard Jensen
GDK	Henrik Nordqvist Horn
DC/Fårvang	Hanne Jensen
AA/Årslev	Lissy Grøndahl Johnsen
Adm.	Jakob Olesen
Sensor/Farum	Linda Steensig Nielsen
Sintex	Helge Bolet
Projektgruppe	Lissy Grøndahl Johnsen
Projektgruppe	Mogens Olesen
GBJ	

Miljøafdelingen

Ugentlige tavlemøder
Top 5 forbrugere

Centralt GBJ tavlemøde

El MWh
FJV MWh
Affald ton
Vand m³

Systematisk angribe top 5 forbrug
blandt top 5 fabrikker

Q&E leder
Miljøkoordinator
PT & Vedligehold
Facility - (drift)

Koordinatoropgaver
Tomgangsforbrug
døgnvariationer
Affaldssortering
mv.

Projektopgaver
Miljøpujle projekter

Decentrale
Miljøkonsulenter
Facility

Efteruddannelse af medarbejdere

Miljøarbejde i industrien

Nr: 42841

Varighed: 1 dage

Beskrivelse:

Deltageren har kendskab til sammenhængen mellem den enkelte industriarbejdsplads miljøbelastning og det lokale og globale miljø. På baggrund heraf kan deltageren handle miljømæssig korrekt i forbindelse med egen jobfunktion i industrien og dermed indgå i processen med at sænke en industrevirksomheds miljøbelastning.

Målgruppe

Uddannelsen retter sig mod medarbejdere i industrevirksomheder, som har fokus på at nedbringe virksomhedens miljøbelastning

Mål

Deltageren opnår en grundlæggende viden om sammenhængen mellem globalt og lokalt miljø og industrevirksomheders miljøarbejde

Eksamens

Uddannelsesstedet skal udstede et uddannelsesbevis til deltagere, der efter underviserens vurdering har opnået de mål, der er beskrevet i arbejdsmarksuddannelsens handlingsorienterede målformulering.

Efteruddannelse af medarbejdere

Miljø- og energiforbedringer i industrien

Nr: 42840

Varighed: 2 dage

Beskrivelse:

På baggrund af viden om miljø- og energimæssige forhold samt om principper og metoder for miljø- og energiforbedringer kan deltageren bidrage til en miljø- og energimæssig optimering af produktionen i en industrevirksomhed. Deltageren kan på et grundlæggende niveau kortlægge miljøbelastninger og udføre enkle energivurderinger på egen arbejdsplads. På baggrund disse kortlægninger og vurderinger kan deltageren identificere mulige forbedringsforslag samt opstille og gennemføre enkle handleplaner for miljø- og energimæssige forbedringer i en industriel produktion.

Målgruppe

Uddannelsen retter sig mod medarbejder i industrevirksomheder, som har fokus på at nedbringe virksomhedens miljøbelastning

Mål

Deltageren kan på et grundlæggende niveau kortlægge miljøbelastninger og udføre enkle energivurderinger på egen arbejdsplads i en industrevirksomhed

Eksamens

Uddannelsesstedet skal udstede et uddannelsesbevis til deltagere, der efter underviserens vurdering har opnået de mål, der er beskrevet i arbejdsmarkedsuddannelsens handlingsorienterede målformulering.

Intern emissionsreducerende foranstaltninger - sammensætning

Carbon Emission Scenario 1	
EE1	Cooling With Groundwater
P3	Production - Energy Management
B3	Building - Energy Management
P1.1	Production - processing - washers
P2.1	Production - utilities - aspiration
B2.3	Building - installations - ventilation
P1.4	Production - processing - pumps/motor
RE6	Biomass (Woodchip Furnace)
RE5	Heat Pumps
RE2	Solar Heating

Total Cost: 135.800 kDKK

Total Reduction*: 76.720 t

Total Reduction in %*: 28%

23.433 t
(0,34361 t/kDKK)

Carbon Emission Scenario 2	
EE1	Cooling With Groundwater
P3	Production - Energy Management
B3	Building - Energy Management
P1.1	Production - processing - washers
P2.1	Production - utilities - aspiration
B2.3	Building - installations - ventilation
P1.4	Production - processing - pumps/motor
RE6	Biomass (Woodchip Furnace)
RE5	Heat Pumps
RE2	Solar Heating
P1.3	Production - processing - idling
P2.2	Production-utilities - compressed air 900
P2.3	Production - utilities - cooling
P2.4	Production - utilities - heating
B1.3	Buildings - construction - doors/wind
B2.1	Buildings - installations - heating
B2.1	Buildings - installations - lightning
RE3	Land-Based Wind Turbines
RE4	Micro Wind Turbines

Total Cost: 204.000 kDKK

Total Reduction*: 100.153 t

Total Reduction in %*: 37%

5.017 t
(0,1161 t/kDKK)

Carbon Emission Scenario 3	
EE1	Cooling With Groundwater
P3	Production - Energy Management
B3	Building - Energy Management
P1.1	Production - processing - washers
P2.1	Production - utilities - aspiration
B2.3	Building - installations - ventilation
P1.4	Production - processing - pumps/motor
RE6	Biomass (Woodchip Furnace)
RE5	Heat Pumps
RE2	Solar Heating
P1.3	Production - processing - idling
P2.2	Production-utilities - compressed air 900
P2.3	Production - utilities - cooling
P2.4	Production - utilities - heating
B1.3	Buildings - construction - doors/wind
B2.1	Buildings - installations - heating
B2.1	Buildings - installations - lightning
RE3	Land-Based Wind Turbines
RE4	Micro Wind Turbines
P1.5	Production - processing - heating
P1.3	Production - processing - high pressure p
B1.1	Buildings - constructions - roofs
B1.2	Buildings - constructions - facades
RE1	Solar Cells

Total Cost: 247.200 kDKK

Total Reduction*: 105.170 t

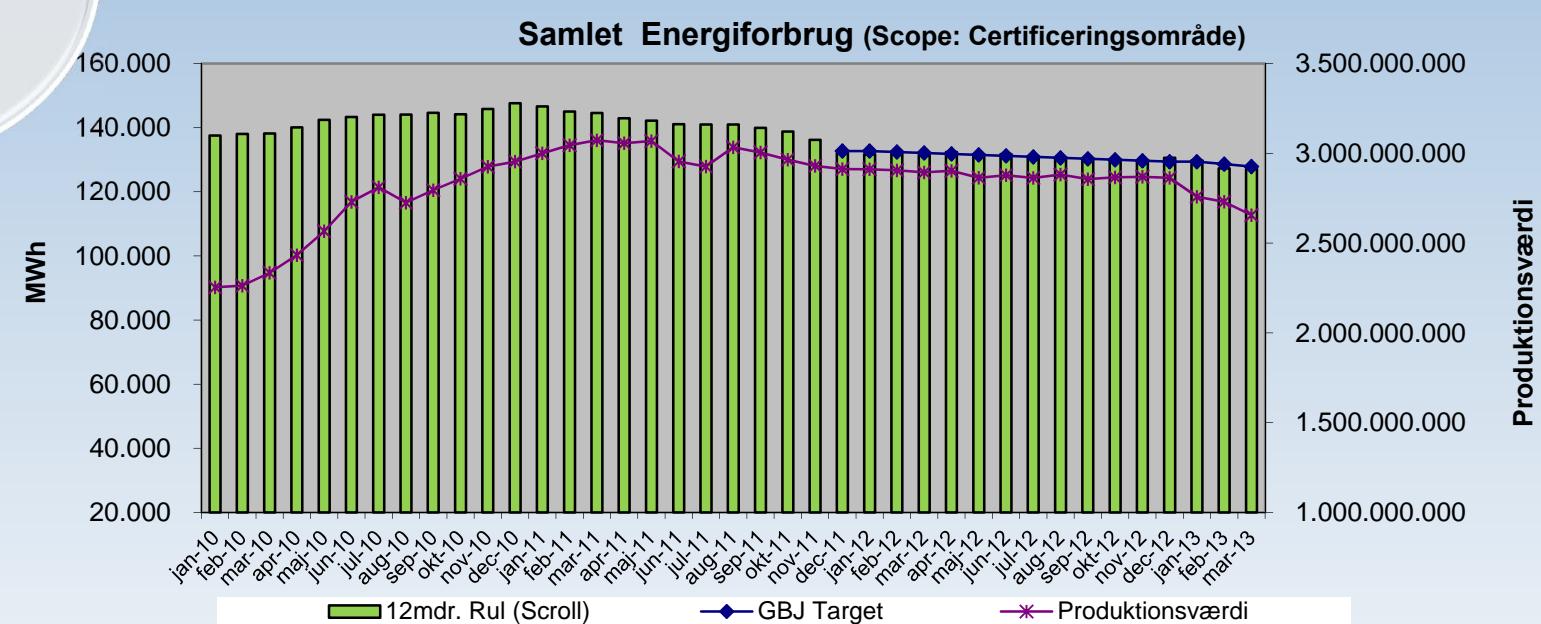
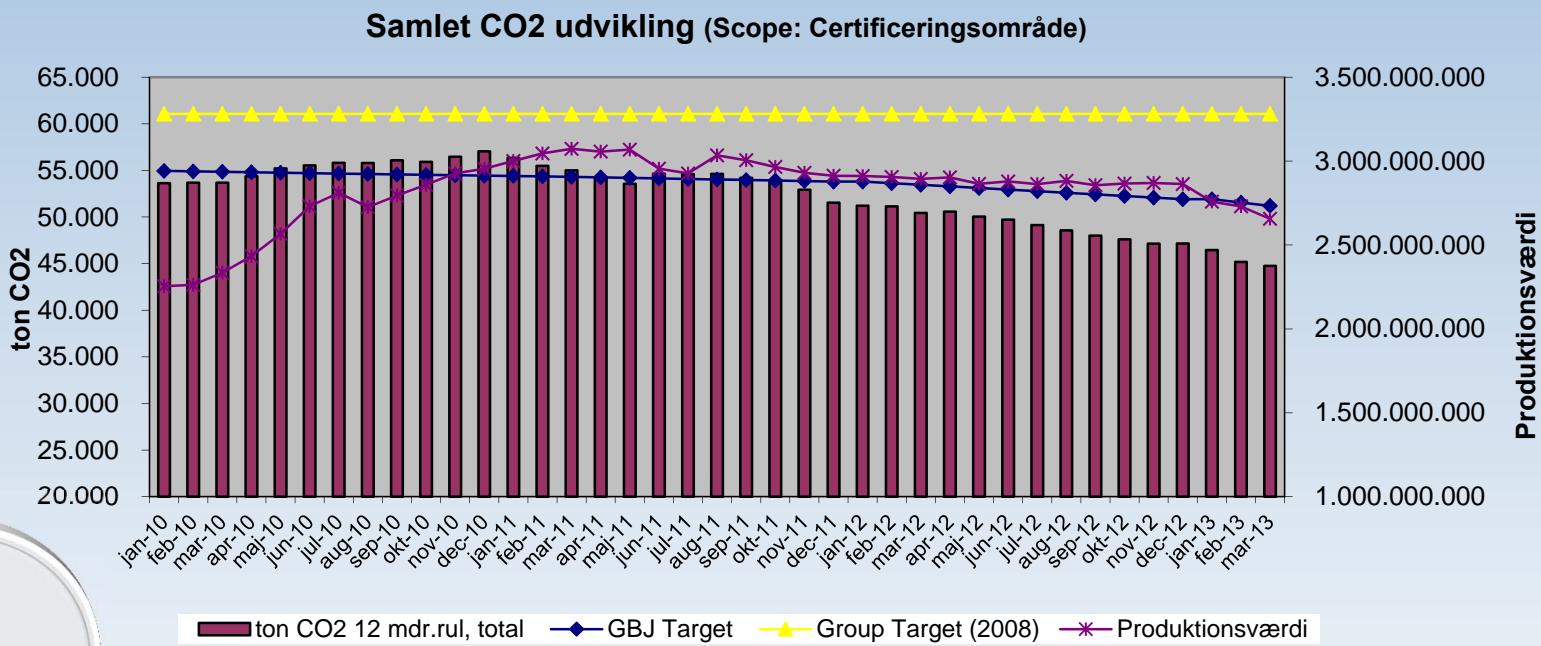
Total Reduction in %*: 38%

ID	Energy Efficiency Measure
RE-ID	Renewable Energy Measure

* Total emission reductions over a period of 5 years (absolute and in % of scope 1 + 2 emissions)

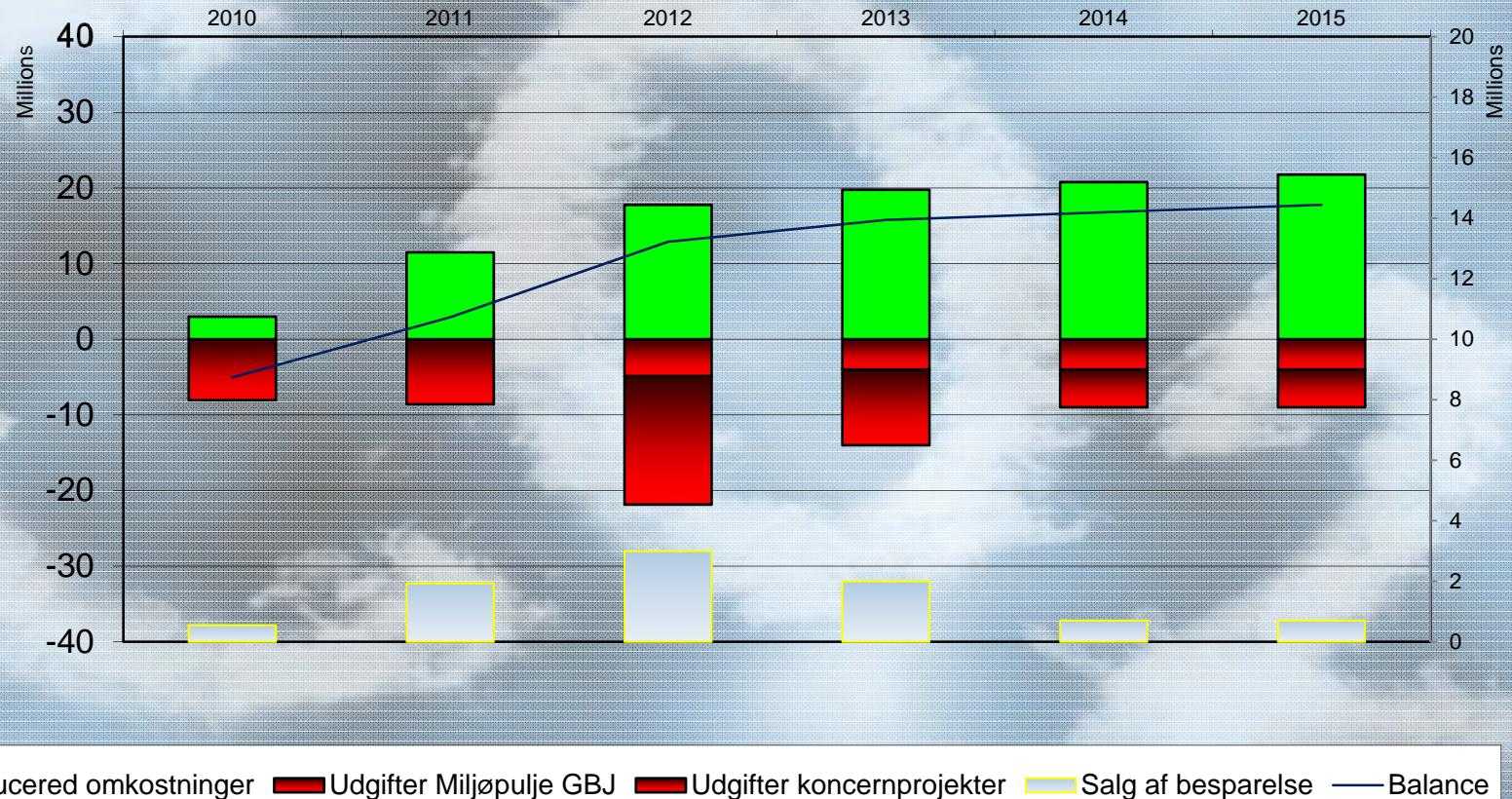
Bundel 1	Hovedpunkt	Initiativ	GBJ budget DKK	Investering DKK	Drift DKK	Koncern budget DKK	Forventning til CO2 reduktion		CO2/invst mill Ton/mill. DKK	Invs. Rapport
							2013	2014		
							pr. år Ton	Ton		
EE1	Varmepumpeprojekt med Grundvandskøling	Flytning og nedlægning af eksisterende køleunites for at flytte køling til det nye centralanlæg nedlæggelse af køletårne mv.		1.000.000	1.000.000	2.000.000	200	400	200	BHF/KLC
B 3	Energi management i bygninger	CTS anlæg og bygningsstyring herunder udskiftning af målere	2.000.000	2.000.000	0		200	400	200	ANMI
B.2.3	Genvinding af varmeenergi til indblæsningsanlæg	Beslutningsopslæg etableret i 2012 initiativer gennemføres i 2013, herunder varmegenvinding på TR/KF		10.000.000	0	10.000.000	1000	2000	200	BHF
B.2.2.	Belysning	Fortsat udskiftning af belysning			2.000.000	2.000.000	200	400	200	AGM
P 3	Energi management i produktionen	Datarapportering og monitorering projekter udløst af tavlemøder i miljøafdelingen	1.000.000				100	200	200	HVC
P.1.1	Reduktion af vand og energiforbrug fra vaskeprocesser	Projekt fortsættes fra 2012		1.000.000		1.000.000			0	KLC
P.1.1	Reduktion af vandforbrug i støberi	Fuldskal test med inddampning og genbrug af vand og energi til samme				2.000.000				KLC/TC
P.2.1	Reduktion af udsugtet luftmængder	Primært trykstyring af udsugningsanlæg			2.000.000	2.000.000	200	400	200	KLC
P1.4	Produktion Motoraudit	Fortsætte motoraudit			5.000.000	5.000.000	500	1000	200	MOL
Miljøpulje	Initiativer i produktionen på CO2	3.000.000	2.000.000	1.000.000		300	600	200	200	JRP/MOHK
Sum	Projekter med CO2 potentiale	3.000.000			24.000.000	2.700	5.400	200		
Miljøpulje	Initiativer i produktionen på vand	3.000.000			-	-	-			
Total			6.000.000		24.000.000					

Results CO2

Results
CO2

Samlet økonomi ved realiserede energiprojekter

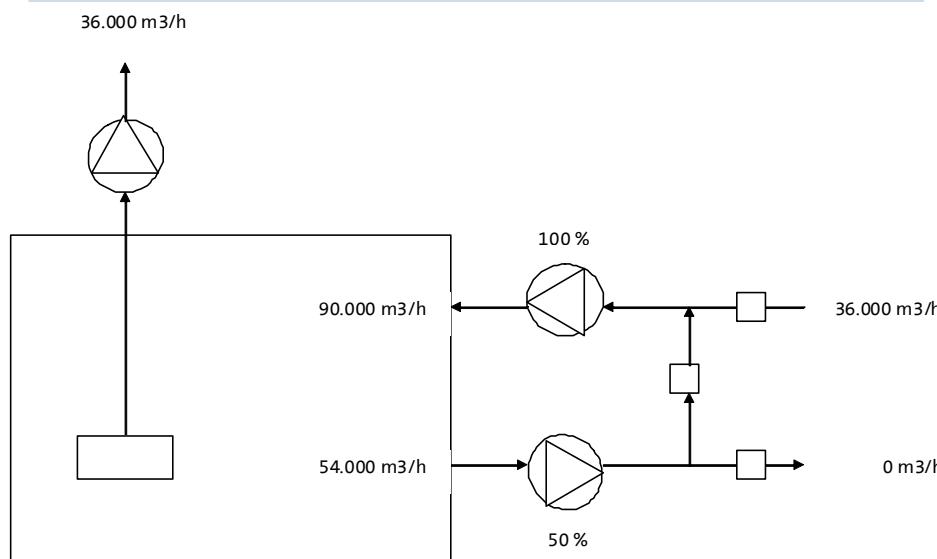
Optimering af rumventilation på TC

Hvad vil vi opnå ?

Nedbringe el- og varmeforbrug, og dermed CO2-udledning.

Projektbeskrivelse :

Der er to-hastigheds-motorer og recirkulationsspjæld på eksisterende ventilationsanlæg. Ventilationsanlæg anvendes som opvarmningsanlæg. Disse kan styres manuelt via CTS. Der etableres automatisk energioptimeret styring af de eksisterende ventilationsanlæg. Hvilket vil minimere varmetabet og mindske elforbruget til ventilatorer.

Kritiske faktorer

Muligheder for ændringer på eksisterende CTS.
Konsekvens ved at sænke mængden af friskluft fra ca. 60.000 til 36.000 m³/h.

Områder hvor ideen kan implementeres

Steder hvor de ventilerede luftmængder ligger over behovet.

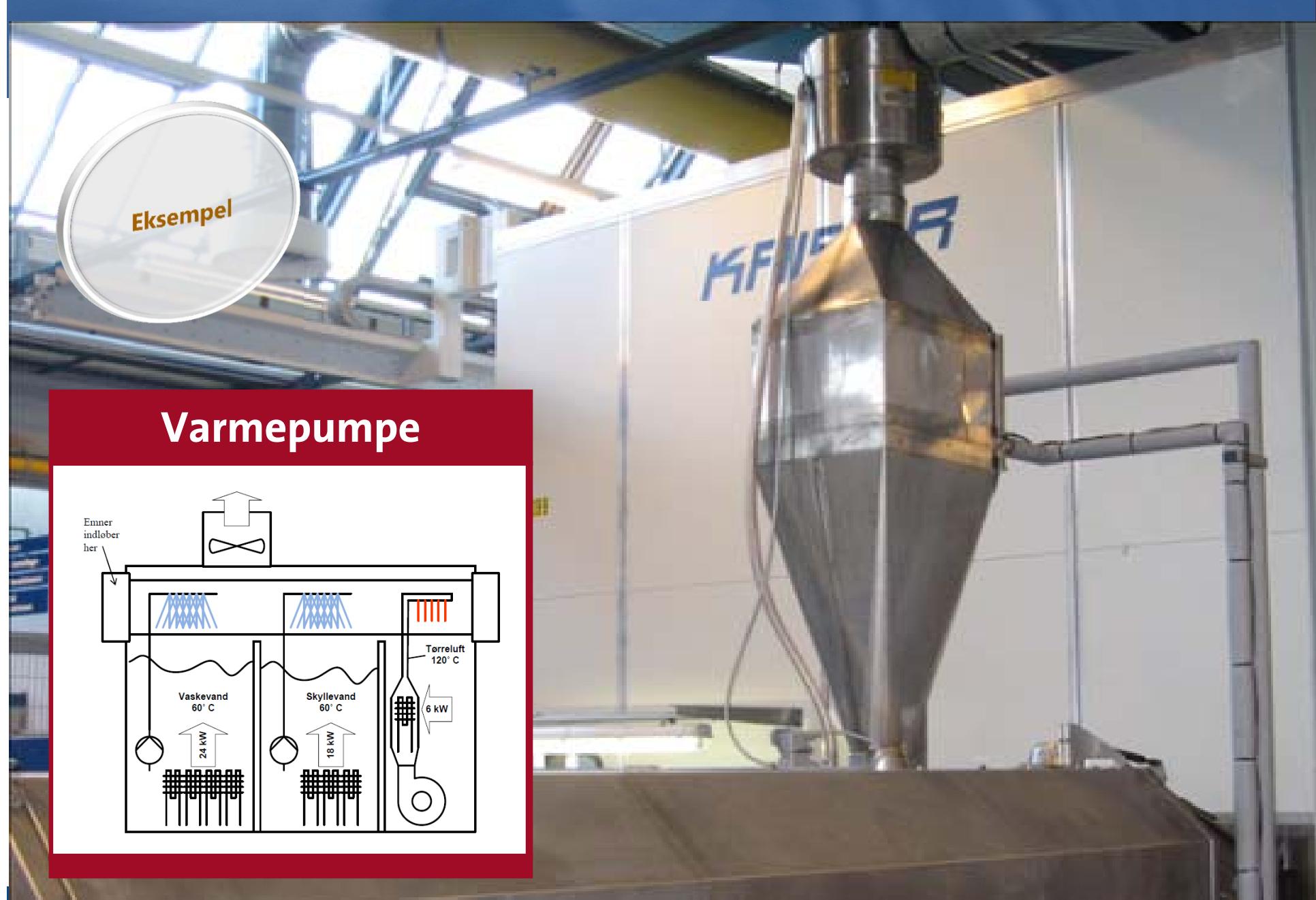
Potentielle bonus fordele

Minimere trækgener

Besparelse

Besparelse:	230.000 kr./år
Investering:	200.000 kr.
Salg af besparelse:	100.000 kr.
Simpel TBT:	0,5 år
CO2:	820 Ton/mio.

Kontaktperson GBJALHA

BE > THINK > INNOVATE >

GRUNDFOS

Eksempel

Isolation af rør

Årlig Energi reduktion [MWh] - 3006

Årlig CO2 reduktion [ton] - 1315

Tilbagebetalingstid [år] - 0-1

Ventilationsoptimering

Årlig Energi reduktion [MWh] - 2795

Årlig CO2 reduktion [ton] - 1150

Tilbagebetalingstid [år] 2-3

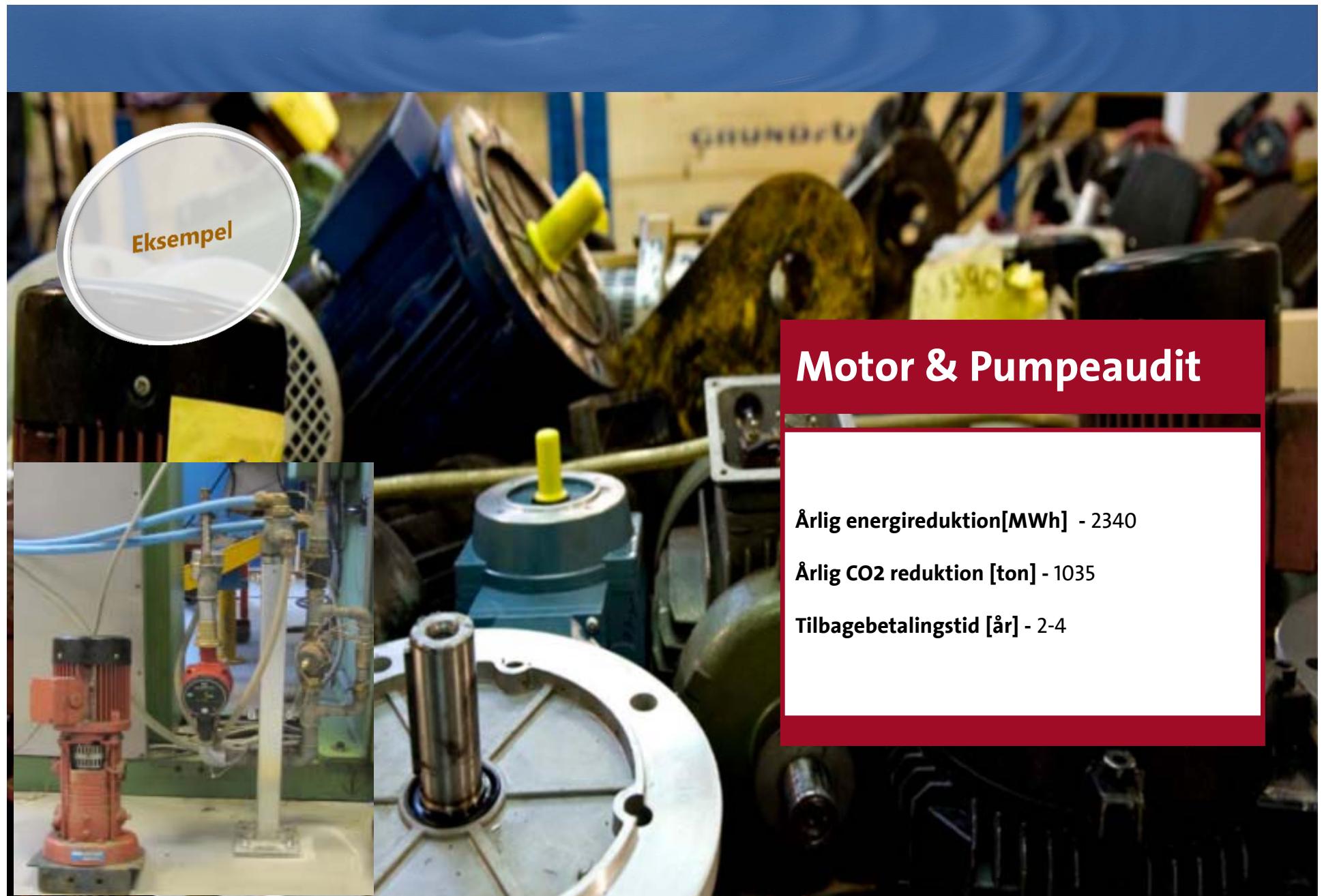
Eksempel

Vand reduktion

Typisk besparelse

Ca.150m³ vand/år/ventil
eller
8% of total forbrug på udstyret.

Forudsætninger for succes

Ledelse
Klar og tydelig strategi
Miljøpulje
Uddannelse
Kommunikation

BÆREDYGTIG

ÅBEN OG
TROVÆRDIG

MENNESKER
I FOKUS

UAFHÆNGIG

PARTNERSKAB

UTRÆTELIGT
AMBITIOS